

ECHO JAWORZA

GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
w JAWORZU
43-384 JAWORZE
ul. Zdrojowa 82 - Tel. 817-26-86
Nr. 937-222-86-71 - FAX: 071012485

GAZETA LOKALNA GMINY JAWORZE

MIESIĘCZNIK ★ Rok VIII ★ Nr 84 ★ STYCZEŃ '99 ★ 0,30 zł ★ Nakład 550 egz. ★ ISSN 1234-6853

SZANOWNI CZYTELNICY !

Nastał nam Nowy 1999 Rok, a wraz z nim wyjątkowo dużo "nowości". Po zeszłorocznych wyborach samorządowych w pełni rozwijają swą działalność nowe władze gminne. W życie zaczynają wchodzić nowe reformy. Oby to wszystko "nowe" przyniosło poszczególnym ludziom i całym społecznościom – w tym również naszemu Jaworzu – same dobre i pożądane efekty, czego sobie i wszystkim od serca życzymy.

Redakcja "Echa Jaworza" – lokalnego miesięcznika, który od ponad siedmiu lat wiernie towarzyszy życiu i poczynaniom mieszkańców gminy – rozpoczyna rok 1999 z pełnym optymizmem i nadzieją na jeszcze lepszą służbę dziennikarską dla dobra wszystkich jaworzan.

A będzie to możliwe przy ścisłej współpracy Redakcji z jaworzańską społecznością. Apele o współdziałanie i różnorodne wsparcie publikowaliśmy w ostatnich latach kilkakrotnie. Liczymy na jeszcze większy odzew – zarówno poszczególnych mieszkańców Jaworza jak i organizacji społecznych, szkół, instytucji, przedsiębiorstw... Jesteśmy otwarci dla wszystkich

Redakcja "Echa Jaworza"

Z pokorą w NOWY ROK

Za nami pierwsze dni Nowego Roku,
Czas biegnie, czy dotrzemy mu kroku?
Czy zdołamy w czyn przekuć zamiary,
Które planowaliśmy przez Rok Stary?

W różne zmiany "Stary" był obfity,
- "Nowy" welonem tajemnic spowity -
Nowy Roku - daj nam spełnić marzenia,
W stronę przyszłości rozjaśnij spojrzenia.

Mówimy, że zrobimy to i owo,
Jednak to tylko chcenie - nasze słowo.
Pochylmy głowy - wyznajmy w pokorze,
- Bez Twojej pomocy, trudno będzie Boże.

Gdy z Twoją pomocą człek siły wyteży,
Moc kłód odsunie, niemoc przewycięży,
Swe zamiary choć trudne, w czyn przekuje
- Poprawę bytu na pewno odczuje.

Roman Rucki

DZIŚ W NUMERZE M.IN. STR.

Gminne rządy	2 i 3
Podatki 1999. IV sesja Rady Gminy	3 i 4
Z prac Zarządu Gminy Jaworze	3
Zmiany w rozkładzie jazdy	4
Zezwolenia na sprzedaż alkoholu	5
Pismo z PPKS	5
Nowy rozkład jazdy	5
Radosny opłatek	6 i 7
Obrady gospodyń	8
Wieczór kołęd	8
Wspomnienia z Klundert	9
Poświęteczne refleksje	9
Zdrowie dzieci w naszych rękach	9 i 10
Siódmy Bieg Jaworza - zaproszenie	10
Straż Pożarna radzi	10
"Tak świat płaci" - opowiadanie	11

Gminne rządy

W grudniowym "Echu" poznaliśmy naszą władzę uchwalodawczą, a dziś prezentujemy władzę wykonawczą.

Na jej czele stoi wybrany przez władzę uchwalodawczą wójt gminy, które to stanowisko zostało ponownie powierzone dotychczasowemu wójtowi Czesławowi Wierzbickiemu. Jak wiadomo jest on równocześnie przewodniczącym zarządu gminy działającego kolegialnie. Na wniosek wójta rada gminy powołuje osoby w skład zarządu. Niżej prezentujemy skład Zarządu Gminy Jaworze:

Czesław Wierzbicki – Wójt Gminy

mgr Czesław Wierzbicki

CZESŁAW WIERZBICKI urodził się 1.03.1956 r. w Świętochłowicach, gdzie mieszkał do 1963 r. Od 1963 r. do 1978 mieszkał w Siemianowicach Śląskich, gdzie ukończył szkołę podstawową i Liceum Ogólnokształcące im. Jana Śniadeckiego. Egzamin dojrzałości złożył w 1975 roku. Następnie rozpoczął studia na Wydziale Przemysłu Akademii Ekonomicznej w Katowicach.

Od 5 sierpnia 1978 roku, po zawarciu związku małżeńskiego z jaworzanką

Bożeną z domu Parzyk, do chwili obecnej mieszka w Jaworzu. Ma tytuł magistra ekonomii, 20-letni staż pracy – w tym 16 lat na różnych stanowiskach kierowniczych, pracując kolejno w latach 1978-86 w Fabryce Pł i Narzędzi "Wapienica", w latach 1986-91 w Bielskiej Fabryce Wyrobów Śrubowych "Bispol", a od 1991 r. do chwili obecnej w Urzędzie Gminy Jaworze, gdzie od lipca 1991 roku pełnił funkcję sekretarza gminy, a od 20 lipca 1994 do chwili obecnej pełni funkcję wójta gminy. Ponadto zaangażowany jest w gremiach samorządowych naszego regionu. Jest jednym ze współzałożycieli i od 3 listopada 1997 r. członkiem Zarządu Związku Komunalnego "Wspólnota Gmin Ziemi Bielskiej" zrzeszającego 9 gmin oraz kontynuatorem zawiązanej przyjaźni z miastem Klundert w Holandii i inicjatorem kontaktów z innymi gminami europejskimi jak Oberammergau w Bawarii, Cassola we Włoszech czy Haag am Hausruck koło Linzu w Austrii.

Od 11 października 1998 roku jest także jednym z pięciu radnych powiatowych powiatu bielskiego z gminy Jaworze uzyskując w Jaworzu najlepszy wynik wyborczy – 412 głosów, co potwierdza, że posiada także duże poparcie społeczne. Stan rodzinny to żona, dwoje dzieci – syn 18 lat, córka 13 lat. Posiada samochód i wspólnie z żoną i teściami są współwłaścicielami posesji i budynku przy ulicy Ukrytej 268.

Dewiza Czesława Wierzbickiego brzmi: "Dzięki zgodzie małe rzeczy rosną, przez niezgodę – wielkie upadają".

Rudolf Galocz

mgr Rudolf Galocz

Urodzony 4.04.1943 r. w Kończycach Wielkich – gmina Hażlach, powiat cieszyński. Żonaty, trzy córki. Wykształcenie – wyższe, pedagogika, średnie rolnicze.

Zatrudniony – Urząd Gminy Jaworze, z-ca Wójta Gminy.

Funkcje społeczne – członek Rady Nadzorczej przy Szpitalu w Bystrzej Śląskiej,

– członek Zarządu Banku Spółdzielczego w Jasienicy,

– radny III kadencji Rady Gminy.

Zainteresowania poza pracą zawodową: problematyka środowiska wiejskiego (szczególnie rolnictwo, zagadnienia produkcji zwierzęcej i łowiectwo).

(szczególnie rolnictwo, zagadnienia produkcji zwierzęcej i łowiectwo).

Jerzy Bisok

Jerzy Bisok

Członek Zarządu Gminy Jaworze. Zamieszkały: Jaworze Górne, ul. Turystyczna 72. Emeryt. Ur. 13.01.1928. Radny III kadencji Rady Gminy w Jaworzu.

Przewodniczący Klubu Radnych TMJ Rady Gminy w Jaworzu.

Wykształcenie: średnie.

Interesuje się wszystkim tym, co dotyczy Jaworza, bo chciałby, żeby było coraz piękniejsze. Dlatego też umie "wyłapać" nawet ukryte mankamenty.

Zdzisław Bylok

mgr inż. Zdzisław Bylok

Zamieszkały: Jaworze Nałęże, ul. Cisowa 116.

Właściciel Specjalistycznego Gospodarstwa Rybackiego.

Radny powiatu bielskiego

Członek Zarządu Gminy Jaworze.

Urodzony – 29.03.1950, żonaty, dwoje dzieci: syn – 18 lat, córka – 13 lat.

Wolny czas, którego niestety ma bardzo mało, wykorzystuje interesując się żeglarstwem, historią naszego regionu i wędrownkami po okolicy, bo nie może tak być, żeby "cudze chwalić, a swego nie znać".

Ryszard Klima

Ryszard Klima

Członek Zarządu Gminy Jaworze.

Zamieszkały: Jaworze Dolne, ul. Południowa 129, emeryt, ur. 18.10.1939. Żonaty, dwoje dzieci: syn – 27 lat, córka – 19 lat.

Radny III kadencji Rady Gminy w Jaworzu.

Wykształcenie średnie techniczne.

Oczkiem w głowie jest przydomowy ogródek, którego pielęgnacja i ciągłe upiększanie – poprzez zdobywanie rzadkich okazów roślin i krzewów – mocno wciąga i daje dużo zadowolenia.

Do władzy wykonawczej należą poza zarządem: Irmgarda Gryczka i Emma Penkala, które zawsze uczestniczą we wszystkich posiedzeniach zarządu.

Irmgarda Gryczka

mgr Irmgarda Gryczka

Urodzona 09.07.1944 w Bielsku-B. Wykształcenie wyższe-pedagogiczne z zakresu matematyki.

22-letnia praktyka w zarządzaniu oświatą na szczeblu podstawowym. Funkcję sekretarza gminy pełni od 1994 roku.

Uczestniczy w szkoleniach dotyczących reformy jednostek samorządu terytorialnego i reformy oświatowej.

Jest członkiem "Forum Sekretarzy Gmin". Mottem jej jest: *Uśmiechaj się jak najczęściej!!! Uśmiech... prawdziwy uśmiech, od którego robi się ciepło, który płynie z samego serca, nic nie*

kosztuje, a tak wiele znaczy: wzbogaca tego, kto zostaje nim obdarowany, a jednocześnie ktoś, kto go daje, nie ubożeje. Uśmiech przynosi szczęście do domu, dobrze wpływa na bieg sprawy i umacnia przyjaźń. Jest on wychnieniem w zmęczeniu,

promieniem słońca w kłopotach i najlepszym lekarstwem w nieszczęściu. Uśmiech nie może być ani kupiony, ani wyproszone.

Emma Penkala

Emma Penkala

Urodzona 10.02.1942 w Jaworzu, ma dwóch dorosłych synów i czterech wnuków.

Zawód: technik-ekonomista.

W Urzędzie Gminy Jaworze pracuje od 1991 roku na stanowisku skarbnika gminy.

Cechują ją pracowitość, uczciwość, lojalność i tolerancja.

Lubi podróże, ale ponieważ jest to kosztowne hobby, przeważnie poznaje ciekawe zakątki świata "podróżując" z telewizją.

Trzeba podkreślić, że zadania władzy uchwalodawczej i wykonawczej nie dublują się – każda z nich ma swoje kolegialne decyzje.

Podatki '99

IV sesja Rady Gminy Jaworze

W dniu 30 grudnia 1998 roku w sali obrad Urzędu Gminy odbyło się ostatnie forum gminne, na którym radni musieli podjąć uchwały o podatkach i opłatach, jakie zapłacimy w 1999 roku w naszej gminie. W stosunku do roku 1998 podatki wzrastają średnio o 12,7%. Komisja Budżetowa, współpracując z kierownikiem gminnych finansów Emmą Penkalą oraz Zarządem, działając w oparciu o wytyczne Ministerstwa Finansów z dnia 3 grudnia 1998, przygotowała projekty uchwał o opłatach i podatkach, przyjmując minimalny procentowy wskaźnik ich wzrostu. Tylko od gruntów będących użytkami rolniczymi nie wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych, a wykorzystywanymi na cele rolnicze podatek wzrasta o 50% tj. z 0,02 zł na 0,03 zł za 1m kw. Przez trzy lata wstecz użytkownicy tych gruntów płacili 0,02 zł za 1m kw. Przez co najmniej dwa kolejne lata nowo ustalona stawka nie ulegnie zmianie.

PODATKI I OPŁATY W 1999 ROKU

1. Ustala się minimalne miesięczne stawki czynszu za najem lub dzierżawę lokali użytkowych i nieruchomości gruntowych będących we władaniu gminy, a służących prowadzeniu działalności gospodarczej, za 1 m kw. powierzchni w następujących wysokościach:

a) lokale sklepowe	- 4,20 zł
b) lokale magazynowe	- 2,10 zł
c) lokale biurowe	- 2,10 zł
d) lokale usługowe	- 4,20 zł
e) lokale produkcyjne	- 12,40 zł
f) lokale przeznaczone na działalność kultur.	- 2,10 zł
g) inne lokale	- 2,10 zł
h) parkingi i place składowe	- 0,42 zł
i) grunt pod pawilony usługowe i handlowe	- 2,10 zł
j) inne place i tereny otwarte	- 2,10 zł

2. Ustala się roczną stawkę podatku od posiadanych psów, od każdego psa w wysokości - 20,- zł

Podatku od posiadania psów nie pobiera się:

- od osób kalekich
- od osób powyżej 70 lat prowadzących samodzielnie gospodarstwo domowe – od jednego psa
- od psów utrzymywanych w celu pilnowania gospodarstw rolnych – po dwa psy na każde gospodarstwo
- od psów utrzymywanych przez dozorców nocnych – od jednego psa

3. Ustala się dzienną stawkę opłaty targowej w wysokości:

a) przy sprzedaży z wozu konnego	- 35,- zł
b) przy sprzedaży z samochodu, przyczepy	- 70,- zł
c) przy sprzedaży z wózka ręcznego, rowera	- 35,- zł

cd. – patrz strona 4

Z prac Zarządu Gminy Jaworze

Zarząd Gminy w okresie objętym informacją zajmował się głównie sprawami bieżącymi oraz przygotowaniem uchwał podatkowych i zmian budżetowych w gminie.

- Wójt Gminy poinformował, że zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami otrzymano czek z włoskiej miejscowości Cassola na pokrycie kosztów transportu wyjazdu dzieci do Włoch, który odbył się na początku października 1998 roku.
- wpłynęła gotówka w kwocie 7.000 guldenów holenderskich na zakup sprzętu komputerowego w Szkole Podstawowej nr 3 w Jaworzu Średnim.
- ustalono, po zaopiniowaniu, propozycje stawek podatków i opłat lokalnych za wodę.
- zatwierdzono proponowane przez Skarbnika Gminy zmiany w budżecie roku 1998 konieczne w związku ze zmianami kwot dotacji celowych i subwencji z funduszy centralnych.
- przedłużono umowy dzierżawy na nieruchomości gruntowe i lokale sklepowe będące własnością gminy.
- na wniosek kolegium redakcyjnego "Echa Jaworza" dokonano zmian w składzie kolegium redakcyjnego, do którego dokończono radnego **Romana Ruckiego**.
- podjęto dyskusję na temat funkcjonowania i wspomagania zespołów artystycznych na terenie Gminy Jaworze w 1998 r.
- przyjęto informacje o stanie prac związanych z likwidacją skutków powodzi 1997 i 1998 roku oraz o przewidywanej kwocie pozostającej do wykorzystania na te cele w 1999 roku.
- poruszano temat funkcjonowania PPKS Bielsko-Biała, które to przedsiębiorstwo wykonuje zadania z zakresu komunikacji na terenie naszej gminy. Ostatnie tygodnie obfitowały w wiele sytuacji konfliktowych z uwagi na częste przypadki wypadania kursów, szczególnie w godzinach rannych. Zastępca wójta został upoważniony do występowania w imieniu gminy w sprawie uzdrowienia sytuacji.
- w obecności dyrektora Szkoły Podstawowej nr 3 **Krystyny Szczyпки** oraz nauczyciela tej szkoły **Janiny Holesky** po raz kolejny omawiano temat zeszłorocznej decyzji Zarządu dotyczącej organizacji pracowni komputerowej w Szkole Podstawowej nr 1. Od dłuższego czasu Zarząd Gminy jest za tę decyzję negatywnie ocenianą przez prowadzącą w Szkole Podstawowej nr 3 zajęcia dodatkowe z informatyki nauczycielkę Janinę Holeska. Ostatnio w podobnym tonie ukazał się artykuł w gazecie szkolnej tej szkoły "Delfin". Po wysłuchaniu uwag Janiny Holesky oraz wypowiedzi osób biorących udział w posiedzeniu Zarządu, Wójt Gminy ponownie poinformował o źródłach takiej decyzji, przy czym do głównych zaliczył brak możliwości finansowego wsparcia ze strony budżetu szkoły z uwagi na bardziej potrzebne inwestycje oraz możliwości zrównoważonego rozwoju informatyki w szkołach poprzez przekazanie pieniędzy na sprzęt i samego sprzętu komputerowego dla Szkoły Podst. nr 3 ze strony holenderskiej w ramach współpracy Jaworze – Klundert. Przyjęcie takiej zasady spowoduje, że już w najbliższej przyszłości w obydwu szkołach będą takie pracownie funkcjonowały. Propozycję zaś umiejscowienia pracowni w SP nr 3 z jednoczesnym przeniesieniem istniejącego tam sprzętu zakupionego przez rodziców do SP nr 1 Zarząd uznał za nie do przyjęcia.
- Ponadto w budżecie Szkoły Podst. nr 1 na 1998 rok przyjęto środki finansowe odpowiednie na zorganizowanie pracowni komputerowej, co umożliwiło dofinansowanie MEN. Posądenia o nieuczciwość i hamowanie inicjatyw społecznych są także nie na miejscu, gdyż nikt nie ma zamiaru hamować rozwoju informatyki w SP nr 3, czego dowodem jest choćby kierowanie całej pomocy holenderskiej do tej właśnie szkoły, a sytuacja finansowa upoważniła Zarząd do podjęcia takiej decyzji, gdyż w przeciwnym razie doprowadziłoby to do nierównomiernego finansowania placówek oświatowych. Dlatego też, mimo że z propozycji i zaleceń, które nie miały charakteru obligatoryjnego wynikałoby, iż nowa pracownia mogłaby być w SP nr 3, to umiejscowienie jej w SP nr 1 nie jest przekroczeniem kompetencji ani naruszeniem prawa, a wręcz przeciwnie, przyspiesza rozwój wiedzy informatycznej młodzieży w obu szkołach jednocześnie.
- Trudno określić, czy te wyjaśnienia zadowolily opiekunkę pracowni komputerowej w SP nr 3, natomiast Zarząd Gminy, który ma kompetencje do kreowania polityki oświatowej w gminie, miał pełne prawo do takiej właśnie decyzji, tym bardziej że została ona także zaaprobowana przez dyrektora Szkoły nr 3 Krystynę Szczypkę.

cd. ze str. 3 - Podatki, podatki...

- d) przy sprzedaży obnośnej z kosza - 20,- zł
 e) za zajęcie placu pod stoiska od 1 m kw. - 40,- zł
 f) za zajęcie placu pod ustawienie strzelnicy - 230,- zł

4. Ustala się kwoty opłat administracyjnych za następujące czynności administracyjne nie objęte przepisami o opłacie skarbowej:

- a) za sporządzenie testamentu:
 - w Urzędzie Gminy - 85,- zł
 - poza Urzędem - 130,- zł
 b) sieciowe uzgodn. w pasie drogowym dróg publicznych:
 - format A-4 - 11,- zł
 - format większy niż A-4 - 13,50,- zł

5. Ustala się roczne stawki podatku od nieruchomości w następującej wysokości:

- a) od budynków mieszkalnych lub ich części od 1 m kw. pow. użytkowej - 0,38 zł
 b) od budynków lub ich części przeznaczonych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż rolnicza lub leśna od 1m kw. pow. użytkowej - 11,20 zł
 c) od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu materiałem siewnym od 1 m kw. pow. użytkowej - 6,20 zł
 d) od budynków lub ich części stanowiących własność osób fizycznych, zajmowanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, w których nikt nie jest zameldowany na pobyt stały od 1 m kw. powierzchni użytkowej - 4,49 zł
 e) od budynków zajętych przez osoby fizyczne na pomieszczenia gospodarcze lub chów drobnego inwentarza od 1 m kw. powierzchni użytkowej - 2,90 zł
 f) od garaży wolno stojących i pozostałych budynków lub ich części zajętych na inne cele przez osoby fizyczne, osoby prawne i inne jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej od 1 m kw. powierzchni użytkowej - 2,90 zł
 g) od budowli lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej innej niż rolnicza lub leśna 2% od ich wartości
 h) od gruntów związanych z działalnością gospodarczą inną niż działalność rolnicza lub leśna, z wyjątkiem związanych z budynkami mieszkalnymi od 1 m kw. powierzchni - 0,45 zł
 i) od gruntów będących użytkami rolnymi nie wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych w rozumieniu przepisów o podatku rolnym wykorzystywanych na cele rolnicze - 0,03 zł
 j) pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne, retencyjne lub elektrownie wodne od 1 ha powierzchni - 0,06 zł

6. Ustala się roczny podatek od środków transportowych:

- a) od autobusów - 760,- zł
 b) od samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych o ładowności samochodu lub nacisku na siodle ciągnika:
 - powyżej 2 t do 4 t włącznie - 625,- zł
 - powyżej 4 t do 6 t włącznie - 833,- zł
 - powyżej 6 t do 8 t włącznie - 976,- zł
 - powyżej 8 t do 10 t włącznie - 1230,- zł
 - powyżej 10 t do 12 t włącznie - 1510,- zł
 - powyżej 12 t - 1953,- zł
 c) od samochodów balastowych - 1562,- zł
 d) od naczep i przyczep:
 - o ładowności powyżej 5 t do 20 t włącznie - 312,-
 - o ładowności powyżej 20 t - 547,-

7. Ustala się stawkę opłaty miejscowej:

- a) 1,10 zł dziennie od dorosłej osoby (powyżej 18 lat)
 b) 0,65 zł dziennie od dzieci i młodzieży uczącej się za okazaniem ważnej legitymacji

Zostają utrzymane w mocy wszystkie dotychczas ustalone uchwałą Rady Gminy zwolnienia od opłaty miejscowej.

8. Ustala się przyjąć na terenie gminy Jaworze następujące opłaty za korzystanie z wody i wodomierzy znajdujących się w zarządzie Przedsiębiorstwa Komunalnego AQUA SA w B-Białej.

- a) 1,05 zł za 1 m³ wody do prowadzenia gosp. domowego
 b) 3,06 zł za 1 m³ do celów związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą
 c) 1,70 zł za 1 m³ wody na inne cele
 d) 1,57 zł mies. za używanie wodomierza o średn. do 40 mm
 e) 13,08 zł mies. za używanie wodomierza o średnicy powyżej 40 mm do 200 mm
 f) 27,60 zł za wodomierze sprężone
 g) 4,15 zł od 1 m³ za odprow. ścieków do kanalizacji "Jawor"

Oprócz uchwał o wzroście podatków i opłat Rada podjęła jeszcze uchwały w sprawach:

- zmian w budżecie gminy na 1998 rok,
- zmian w Statucie Gminy Jaworze dot. wykazu Jednostek Budżetowych i Zakładów Budżetowych Gminy Jaworze:

1. Samorządowe Przedszkole Publ. Nr 1 - zakład budżetowy
 2. Samorządowe Przedszkole Publ. Nr 2 - zakład budżetowy
 3. Gminna Biblioteka Publiczna - zakład budżetowy
 4. Gminny Ośrodek Kultury i Rekreacji - zakład budżetowy
 5. Międzygminny Ośr. Pomocy Społ. - zakład budżetowy
 6. Szkoła Podstawowa Nr 1 - zakład budżetowy
 7. Szkoła Podstawowa Nr 3 - zakład budżetowy
- wynagrodzenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- a) za posiedzenie Komisji - przew. i sekr. RPA - 125,- zł
 b) członkowie Komisji RPA - 90,- zł
 c) za prowadzenie dokumentacji związanej z pracą Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 140,- zł
- W/w kwoty są objęte 20% podatkiem. Cała działalność Komisji, łącznie z wynagrodzeniem, jest opłacana ze środków uzyskanych za wydane koncesje na sprzedaż napojów alkoholowych.

W dalszym toku obrad wójt **Czesław Wierzbicki** złożył sprawozdanie z prac Zarządu Gminy za okres od 10 grudnia br., które jest opublikowane oddzielnie w niniejszym "Echu".

W czasie dyskusji radny **Jerzy Pysz** zapytał, co Zarząd Gminy zrobił w sprawie interwencji mieszkańców dot. fatalnej, nieregularnej obsługi komunikacji Przedsiębiorstwa PKS w Bielsku-Białej.

Odpowiadając, Wójt Gminy poinformował, że od dłuższego czasu prowadzone są rozmowy w sprawie poprawy funkcjonowania komunikacji na terenie gminy. Temat ten mógłby być rozwiązany wcześniej, gdyby planowana od IV kwartału 1997 roku restrukturyzacja PPKS została wprowadzona w życie. Niestety tak się nie stało, nie z winy PPKS, i to ma istotny wpływ na bardzo złą sytuację finansową firmy, a przez to brak możliwości lepszego nią zarządzania. Efekt tego jest taki, że niskie płace nie przyciągają ludzi do pracy, a tabor w zastraszającym tempie ulega degradacji.

Korespondencja dotycząca powyższego tematu jest dość obszerna, a ostatnie pismo PPKS oraz niektóre zmiany związane z uzdrowieniem sytuacji zostaną opublikowane w "Echu".

W kolejnym punkcie obrad zastępca wójta gminy - **Rudolf Galocz** - złożył sprawozdanie ze spotkania opłatkowego dla samotnych i potrzebujących, dziękując tą drogą darczyńcom z Holandii za nadesłane słodycze i artykuły spożywcze oraz p. **Karolowi Szramkowi** za ryby na stół wigilijny. Z holenderskich darów, które dzięki staraniom p. **Gustawa Lorka** przybyły do Jaworza, Urząd Gminy przygotował i rozwiózł 102 paczki mikołajkowe dla dzieci z rodzin wielodzietnych i potrzebujących oraz 139 paczek dla uczestników opłatka i osób, które z przyczyn zdrowotnych nie mogły uczestniczyć w organizowanym spotkaniu opłatkowym.

Przewodniczący rady **Andrzej Pilch** podziękował radnym za pomoc i opiekę nad gośćmi oraz za rozwieszenie paczek dla tych, którzy w spotkaniu nie mogli brać udziału.

Na zakończenie ostatniego w 1998 roku forum Rady, w sali obrad wystąpił Zespół Muzyczny "STARZY PRZYJACIELE", który pod dyktando **Antoni Kruczka** dał minikoncert kołęd oraz złożył nowej Radzie życzenia noworoczne.

Marian Zygmunt

Propozycja zmiany rozkładu jazdy

W wyniku dyskusji i uzgodnień dotyczących funkcjonowania autobusów PPKS na liniach łączących Jaworze i Bielsko-Białą, dążąc do likwidacji kursów nierentownych oraz związanej z tym poprawy sytuacji kadrowej Przedsiębiorstwo PKS Bielsko-Biała proponuje wprowadzić od 1.02.1999 roku zmiany w dotychczasowych rozkładach jazdy. Dotyczy to również kursów do i z Jaworza. Ulegają likwidacji kursy relacji:

Bielsko-Biała - Jaworze Centrum godz. 9.00 i 14.30
 Jaworze Centrum - Bielsko-Biała godz. 9.40 i 15.00

Na następnej stronie przedstawiamy aktualny od 1 lutego 1999 roku, znowelizowany rozkład jazdy.

Oplaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

1. Oplaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pobierane są na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy, natomiast wysokość opłat określona została w art. 11 ust. 2 i 3 ustawy i jest ona zależna od:

– asortymentu (rodzajów) sprzedawanych napojów alkoholowych, – wartości w ECU sprzedaży napojów alkoholowych w roku poprzednim.

2. Zgodnie z uregulowaniami zawartymi w art. 18 ust. 2 i 3 ustawy opłatę za korzystanie z zezwoleń wnosi się odrębnie za każdy punkt sprzedaży napojów alkoholowych i ustala się ją odrębnie na każdy rodzaj sprzedawanych napojów alkoholowych (zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy) objętych zezwoleniem.

3. Oświadczenie, o którym mowa w art. 11 ust. 4 ustawy odnosi się do łącznej wartości sprzedaży napojów alkoholowych (bez względu na ich rodzaje), natomiast podwyższenie opłaty o 50% lub 100% (art. 11 ust. 3 pkt. 1 i 2 ustawy) stosuje się do każdego rodzaju sprzedawanych napojów alkoholowych określonych w art. 11 ust. 2 pkt. 1, 2, 3. W oświadczeniu podaje się wartość sprzedaży brutto tj. łącznie z podatkiem VAT i marżą tj. wg cen detalicznych stosowanych przy sprzedaży i konsumpcji.

4. Oplata podwyższona, o której mowa w art. 11 ust. 3 ustawy, wnoszona będzie po raz pierwszy do dnia 31 stycznia 1999 r. na podstawie oświadczeń o wartości sprzedaży za rok 1998.

Według stanu prawnego na dzień 31.12.1997 r. brak jest ustawy prawnej do przeprowadzenia przez organy gminy kontroli rzetelności składanych oświadczeń w zakresie wykazywanych w nich wartości sprzedaży.

5. Zgodnie z art. 11 ust. 4 ustawy opłata wnoszona jest do kasy gminy w każdym kolejnym roku kalendarzowym objętym zezwoleniem w terminie do 31 stycznia danego roku. – W przypadku, gdy zezwolenie nie dotyczy całego roku, opłata wnoszona jest proporcjonalnie do okresu ważności zezwolenia w terminie podanym wyżej lub przed wydaniem zezwolenia, jeżeli jest ono wydane w ciągu roku kalendarzowego (art. 11 ust. 5 ustawy).

Niedokonanie opłaty do dnia 31 stycznia każdego roku kalendarzowego objętego zezwoleniem powoduje wygaśnięcie zezwolenia (art. 18 ust. 8 pkt 5 ustawy).

Z przedstawionych powyżej uregulowań prawnych określonych w ustawie należy wyciągnąć wniosek, że żaden organ gminy (rada, zarząd, wójt, burmistrz, prezydent) nie ma uprawnień do odraczania terminu wpłaty ani też rozłożenia jej na raty.

6. Oplata za jednorazowe zezwolenie, o którym mowa w art. 18 ustawy, wynosi jedną dwunastą opłaty rocznej, o której mowa w art. 11 ust. 2 pkt. 1, 2 i 3 i jest wnoszona do kasy gminy przed wydaniem zezwolenia.

MZ

PKS i co dalej ?

W związku z utrudnieniami jakie odczuwają pasażerowie PKS na skutek nieregularnych kursów na trasie Jaworze – Bielsko – Jaworze, drukujemy w całości pismo PKS oraz nowy rozkład jazdy uwzględniający skreślenie niektórych nierentownych kursów, co powinno zapewnić regularność pozostałych kursów.

W związku ze zgłaszanymi zastrzeżeniami co do regularności komunikacji, Przedsiębiorstwo PKS w Bielsku-Białej uprzejmie wyjaśnia, co następuje:

1. Złożoność problemów, z jakimi musimy się uporać, została obszernie przedstawiona w piśmie L.Dz. 10/199/98 z dnia 03.07.1998 r. Zostały w nim również przedstawione przedsięwzięcia zmierzające do poprawy funkcjonowania komunikacji.

2. Za priorytetowe zadanie uznaliśmy poprawę stanu zatrudnienia w grupie kierowców konduktorów. Prowadzona przez nas akcja informacyjna m.in. poprzez prasę lokalną oraz biuletyny urzędów gminy przyniosła efekt w postaci zatrudnienia 11 kierowców. Zorganizowaliśmy również kursy kierowców kat. D ponosząc pełne koszty wyszkolenia 14 osób, z których 7 osób zdobyło już uprawnienia i rozpoczyna praktykę, pozostałe 7 przygotowywane jest do egzaminów. Ponadto prowadzimy nabór kandydatów na kolejny kurs rozpoczynający się w styczniu 1999 roku (10 osób). Dla złagodzenia niedoborów kadrowych dokonujemy również przekwalifikowania pracowników z innych stanowisk.

3. Poważnym problemem, który ujawnił się wraz z nastaniem warunków zimowych jest znaczny wzrost absencji chorobowej wśród kierowców. Osiąga ona poziom 20% i jest to obecnie główna przyczyna zakłóceń w komunikacji. W tym miejscu trzeba zaznaczyć, że aktualne uregulowania prawne ograniczają możliwości pracodawcy w zakresie kontroli prawidłowości wykorzystania zwolnień lekarskich, co z kolei może prowadzić do ich nadużywania. Choć nie jest naszą intencją podważanie orzeczeń lekarskich, to wyniki prowadzonych kontroli ujawniają takie przypadki.

4. Utrzymanie regularności kursów najbardziej potrzebnych z pewnością doprowadzi do ograniczeń kursów najmniej rentownych. Przygotowane w tym przedmiocie propozycje odnoszą się również do linii komunikacyjnych na terenie Jaworza, choć w minimalnym zakresie likwidacja dwóch par kursów w dni robocze oraz 4 par w dni wolne od pracy. Tym sposobem zamierzamy doprowadzić do "urealnienia" komunikacji. Z interwencji podróżnych wynika, że takie rozwiązania zostaną przyjęte ze zrozumieniem.

Mamy świadomość niedogodności doświadczanych przez pasażerów, zdajemy sobie sprawę z problemów osobistych i zawodowych będących następstwem zakłóceń w regularności komunikacji. Z ubolewaniem stwierdzamy, że pomimo wysiłków służb eksploatacyjnych i dużego zaangażowania kierowców podejmujących pracę w dni wolne, w niektórych przypadkach odwołania lub opóźnienia kursów nie da się uniknąć.

Uprzejmie przepraszamy mieszkańców gminy Jaworze za utrudnienia w dojazdach, wyrażając przekonanie, że przyczyny tego stanu rzeczy zostaną przezwyciężone. Wyrażamy również uznanie dla władz gminnych za rzeczowość zgłaszanych interwencji.

Zastępca Dyrektora

Rozkład jazdy PPKS

Bielsko-Biała – Jaworze Górne przez Jaworze Dolne

5.25x	6.35	7.10a	8.00a	9.30	10.45
12.00	13.25	14.35	15.45a	17.00	18.20
19.40w	21.00	22.20x			

Bielsko-Biała – Jaworze Centrum przez Jaworze Średnie

5.00a	5.30x	6.00a	6.30x	7.30	11.30
12.30x	13.30x	14.00a	15.00a	15.30	17.30x
19.00x					

Bielsko-Biała – Jaworze Nałężę przez Jaworze Średnie i Centrum

5.20x	6.40x	8.20t	10.20t	12.15t	14.30x
16.15	18.30wt	20.30wt	22.30wx		

Jaworze Górne – Bielsko-Biała przez Jaworze Dolne

4.50x	6.00	7.10	8.05a	8.40	10.10
11.30a	12.45	14.00	15.10	16.20a	17.40
19.00w	20.10w	21.35x			

Jaworze Centrum – Bielsko-Biała przez Jaworze Średnie

5.30a	6.00x	6.30a	7.00x	8.00	12.00
12.55x	14.00x	14.30a	15.30a	16.00	18.10x
19.40x					

Jaworze Nałężę – Bielsko-Biała przez Jaworze Średnie i Centrum

4.40x	6.00v	7.20x	9.00t	11.00t	12.55t
15.10x	16.55t	19.10wt	21.10 wx		

x – kursuje w dni robocze

a – kursuje w dni robocze od poniedziałku do piątku

Bardziej szczegółowa legenda zostanie umieszczona na rozkładach jazdy umieszczonych przed 1 lutym br. na przystankach autobusowych

Radosny "opłatek"

Tegoroczne "opłatkowe" spotkanie dla samotnych i potrzebujących choćby odrobiny ciepła i szczęścia rodzinno-przyjacielskiego, zwłaszcza w tak podniosłym dla każdego człowieka momencie, Rada i Urząd Gminy urządziły w auli Szkoły Podstawowej nr 1 w Jaworzu Dolnym. Już przed godziną 11.00 w pamiętny poniedziałek 21 grudnia sala zapełniła się do ostatniego miejsca szacownymi gośćmi, z których wielu, ze względu na zły stan zdrowia lub kalectwo, zostało dowiezionych samochodami m.in. przez radnych. Honory gospodarzy uroczystości pełnili – przewodniczący Rady Gminy **Andrzej Pilch** i jego zastępca **Marian Zygmunt** oraz wójt gminy **Czesław Wierzbicki** i jego zastępca **Rudolf Galocz**, a nade wszystko – dyrektorka Szkoły **Maria Strzelczyk**, która czuwała nad przebiegiem całej imprezy. Duże wrażenie na zebranych wywarło przybycie wszystkich duchownych obu wyznań naszej wsi.

Przybyli zajmowali miejsca przy stołach ozdobionych kolorowymi świecami i zastawionych smakowitymi sernikami i makowcami, dorodnymi jabłkami i aromatycznymi pomarańczami. Honorowe miejsca zajmowały opłatki, wyczekujące na późniejsze, wzajemne życzenia. Wszyscy podziwiali scenę przystrojoną przez uczniów w dużą, pięknie zdobioną choinkę oraz artystycznie wykonane aniołki, spływające niejako z rozgwieżdżonego nieba prosto na wszystkich świętujących.

Dyrektor Szkoły **Maria Strzelczyk** powitała przybyłych nietypowo, ale najwłaściwiej, bo adekwatnymi do imprezy strofami okazjonalnego wiersza ks. Jana Twardowskiego:

*Pomódlmy się w Noc Betlejemską
w noc Szczęśliwego Rozwiązania
by wszystko nam się rozplatało
węzły, konflikty, powikłania.*

*Oby się wszystkie trudne sprawy
porozkręcały jak supelki
własne ambicje i urazy
zaczęły śmieszyć jak kukielki.*

*By anioł podarł każdy dramat
aż do rozdziału ostatniego,
kładąc na serca pogmatwane
jak na osiołka – kamień śniegu.*

Wraz z głęboko ludzką treścią utworu życzyła równocześnie wszystkim dużo radości, wewnętrznego spokoju, zdrowia, wytrwałości i błogosławieństwa Bożego na Święta oraz w każdym dniu nadchodzącego 1999 roku. Po czym serdeczne słowa powitalne i życzenia wygłosili przewodniczący RG **Andrzej Pilch** i wójt **Czesław Wierzbicki**, którzy jednocześnie wyrazili wielkie zadowolenie z tradycyjnych już tego rodzaju spotkań i zapowiedzieli ich kontynuację w przyszłości, co zostało z entuzjazmem przyjęte przez świętujących.

Następnie młodzież szkolna zaprezentowała piękną i bogatą część artystyczną, przygotowaną pod kierunkiem swych nauczycielek – **Teresy Adamus** i **Jolanty Sienickiej**, która cechowała się doskonałym doбором repertuarowym i wielkim kunsztem artystycznym. Chór szkolny śpiewał przepiękne, dawne, nastrojowe koledy, które przeplatane były okolicznościowymi świąteczno-noworocznymi utworami i scenkami poetyckimi, do-

tyczącymi m.in. "Potrzeby choinek...", czy też "Wesołych Świąt – bez zmartwień...", wykonanymi przez siedmiu maluchów z najmłodszych klas. Uczniowskie występy były przyjmowane z wielkim aplauzem przez wruszonego do lez "opłatkowiczów", którzy o wiele dłużej pragnęli słuchać doskonałych popisów młodych artystów.

Nadszedł czas na dalsze życzenia. W imieniu całej młodzieży szkolnej złożyła je przewodnicząca Rady Uczniowskiej **Martyna Kantor**. Jednocześnie jej koleżanki i koledzy wręczyli uczestnikom spotkania drobne prezenty w postaci wykonanych przez siebie ciastkowych aniołków, roześmianych radośnie od ucha do ucha oraz zdobnych we wstążeczki i równie wesołych aniołków kolorowych świec. I znowu popłynęły podziękowania i lzy seniorów skierowane do młodych winszowników.

Z kolei, w imieniu wszystkich księży życzenia z okazji narodzin Chrystusa Pana złożył proboszcz parafii ewang.-augsburskiej ks. pastor **Władysław Wantułek**. Duszpasterz przypomniał doniosłe słowa apostoła Pawła: "Radujcie się w Panu zawsze – radujcie się, gdyż Pan jest blisko..." Swe wystąpienie zakończył modlitwą radosną z nadejścia Jezusa Chrystusa, za wszystkich zebranych i z podzięką za dary Boże, które wszyscy mieli wspólnie spożyć.

Teraz nadeszła pora spożycia "przedterminowej" wieczery wigilijnej. Zasługujące na wielkie uznanie za włożony trud panie z obsługi szkolnej zaczęły podawać na stoły własnoręcznie ugotowaną aromatyczną zupę rybną, w której pływały ciastowe labędzie oraz na drugie danie smażone karpie (dar jaworzkańskiej firmy "Eland") z jarzynową sałatką. Podczas spożywania wigilijnych potraw uczestniczący w spotkaniu, znany ze swej ofiarnej, społecznikowskiej działalności na rzecz rodzimej miejscowości – **Józef Tymon** – wręczył w imieniu świętujących Wójtowi i Przewodniczącemu RG ozdobne doniczki z pasującymi na tę okazję kwiatami – "Gwiazdami betlejemskimi" – w podzięce za zorganizowanie tej podniosłej i radosnej uroczystości.

Po posiłku zapanował szczególnie nastrojowy moment wzajemnego składania sobie życzeń Bożonarodzeniowych i Noworocznych. Znajomi i nieznajomi podchodzili do siebie z opłatkiem w rękach i życzyli swym bliźnim szczęścia i pomyślności, ale przede wszystkim zdrowia, którego tak bardzo potrzeba osobom starszym i schorowanym. A potem, przy wymienionych ciastach własnego wypieku, herbacie i kawie, tudzież owocach toczyły się długie, przyjacielskie pogaduszki – o sobie, swych rodzinach, a także o Jaworzu, dla którego wszyscy pragną dalszego jego rozwoju i rozkwitu.

Ale wszystko co dobre i przyjemne ma zawsze swój koniec. Zanim zacni "opłatkowicze" zaczęli powoli się żegnać i opuszczać szkolną aulę, wiceprzewodniczący RG **Marian Zygmunt** i wicewójt **Rudolf Galocz** poprosili wszystkich o odbieranie świątecznych podarków pochodzących z darów holenderskich przyjaciół, których szafarzem jest ofiarnie i z pełnym poświęceniem działające małżeństwo – **Haliny i Gustawa Lorków**. Zapowiedzieli też możliwość odwiedzin szczególnie potrzebujących seniorów i wielu radnych zaoferowało swe usługi w tym zakresie. Po pożegnaniach aż do końca była także obecna gospodyni imprezy dyr. **M. Strzelczyk**, która wraz z radnymi cieszyła się z radości i zadowolenia opuszczających opłatkową uroczystość, wyrażających wielkie nadzieje na podobne spotkanie w przyszłym roku.

Franciszek Karol Szpok

ZAWIADOMIENIE

Koło Gospodyń Wiejskich w Jaworzu Dolnym zawiadamia wszystkich stałych uczestników oraz innych chętnych do uczestnictwa, że coroczny **TRADYCYJNY BAL ŚLĄSKI** odbędzie się w tym roku w sobotę **dnia 13 lutego 1999 r.** (jak zwykle w ostatki) w Domu Strażaka w Jaworzu. Nasi wierni bywalcy wiedzą, że zawsze jest bardzo fajnie. Dołożymy starań, aby i w tym roku było miło i wesoło. Wydaje nam się, że te 120 zł od pary da się jakoś unieść. Gwarantujemy dobrą jak zawsze kuchnię i inne atrakcje. **Początek balu o godz. 19.00.**

Do zobaczenia!

OGŁOSZENIE

Urząd Gminy w Jaworzu zawiadamia, że z dniem 8 stycznia 1999 roku wchodzi w życie Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie **wydawania zezwoleń na utrzymywanie psów niżej wymienionych ras uznanych za agresywne:**

* Amerykański pit bull terrier	* Perro de Presa Mallorquin
* Bulldog amerykański	* Dog argentyński
* Perro de Presa Canario	* Tosa inu
* Rottweiler	* Akbash dog
* Anatolian karabash	* Moskiewski stróżujący
* Owczarek kaukaski	

Właściciele wyżej wymienionych ras mają obowiązek zgłosić się do Urzędu Gminy w terminie do dnia 6 lutego 1999 r., pokój nr 22 z pisemnym wnioskiem o wydanie zezwolenia.

Do wniosku dołączyć pisemną informację:

- 1) o pochodzeniu psa, jego rasie, wieku, płci i ewentualnym sposobie oznakowania psa,
- 2) o miejscu i warunkach w jakich wnioskodawca zamierza utrzymywać psa.

Równocześnie Urząd Gminy w Jaworzu informuje, że w przypadku nabycia psa wyżej wymienionych ras należy również uzyskać w terminie **30 dni od daty nabycia** zezwolenie na jego utrzymywanie.

Powiedzieli...

**Oczekiwać oznak wdzięczności,
to tracić przyjaciół
i stwarzać przyjemność wrogom**

Czesław Banach

**W polityce zamiast grać,
wciąż tasują karty**

Karol Irzykowski

**Adam - pierwszy pantofel,
a zarazem szczęśliwiec,
który nie miał teściowej**

Kazimierz Bartoszewicz

Obrady naszych gospodyń

Grudzień to tradycyjny od dawien dawna czas gospodarskich podsumowań, obrachunków przebytego życia i rozliczeń własnych dokonań i zaniechań. Czynią tak poszczególni ludzie, całe rodziny oraz różne zakłady pracy i organizacje społeczne. Tego rodzaju bilansu dokonało ostatnio Koło Gospodyń Wiejskich w Jaworzu Dolnym, którego członkinie spotkały się w miejscowym Domu Strażaka na swym corocznym Walnym Zebraniu. Otworzyła je i w serdecznych słowach powitała wszystkie gospodynie i zaproszonych gości, wśród których znajdowali się wójt **Czesław Wierzbicki**, prezes Zarządu OSP **Andrzej Pietrzyk** i redaktorzy gminnego miesięcznika – jego przewodnicząca **Stanisława Duraj**. Minutą ciszy w skupieniu uczczono pamięć Koleżanek, które w ostatnim okresie odeszły na wieczne gospodarowanie do niebieskiego Gospodarza i Szafarza wszelkich łask. Były to: **Bronisława Gutan, Rozalia Kuminek, Helena Brzezina, Marta Malczewska**.

Program posiedzenia przewidywał sprawozdanie roczne i kasowe, przyjęcie planu pracy na 1999 rok oraz dyskusję.

W referacie sprawozdawczym przewodnicząca Stanisława Duraj powiedziała m.in.: "W roku 1998 odbyliśmy siedem zebrań Zarządu i cztery zebrania ogólne. Nasze Koło liczy obecnie 85 członkiń. Jako organizacja społecznikowska współpracujemy na co dzień z Ochotniczą Strażą Pożarną, Szkołą Podstawową nr 1 oraz Urzędem Gminy... Pomagaliśmy aktywnie podczas festynu strażackiego w sierpniu 1998 r. z okazji 125-lecia naszej OSP. Dochód uzyskany za sprzedaży gulaszu i placków ziemniaczanych przeznaczony został dla OSP. Śladem lat ubiegłych płacimy 200 zł rocznie na obiady dla najbardziej potrzebującego ucznia naszej szkoły. Wspomagamy żywnością i funduszami znajdujące się w szczególnych potrzebach koleżanki. Odwiedzamy też bardzo leciwe i zastężone członkinie w ich domach rodzinnych, jak np. ostatnio z okazji 90 urodzin **Katarzyny Kukłę**. Czynniami uczestniczymy w tradycyjnych obchodach Jaworzańskiego Września. Różnymi sposobami staramy się zwiększyć fundusze przeznaczone na prowadzenie naszej statutowej działalności. Wykonujemy m.in. bukiety z suchych kwiatów, które jako fany przynoszą pewne profity, podobnie jak coroczne bale..."

W lipcu zorganizowałyśmy bardzo ciekawą wycieczkę krajoznawczą do Wieliczki, Ojcowa i Pieskowej Skalty, w której wzięło udział 45 koleżanek. W sierpniu miałyśmy udane spotkanie przy ognisku... Interesującą prelekcję na temat przyszłej działalności Kas Chorych wygłosiła st. pielęgniarka **Danuta Świerczek** z miejscowego Ośrodka Zdrowia, która omawia w naszym gronie różne zagadnienia z dziedziny służby zdrowia, higieny i bezpieczeństwa pracy..."

Następnie przewodnicząca w serdecznych słowach podziękowała wszystkim członkiniom za ofiarną caloroczną pracę oraz za stałą współpracę z Zarządem OSP, który udostępnił Kolu salę i kuchnię, a także z Urzędem Gminy i Dyrekcją SP nr 1. Słowa wielkiej podziękowości skierowała też do kierowniczk Biblioteki Gminnej, redaktorki i fotoreporterki "Echa Jaworza", aktywnej działaczki Towarzystwa Miłośników Jaworza – **Jadwigi Roik** – za wieloletnie, systematycznie prowadzenie wspaniałego ilustrowanej "Kroniki KGW". Przy tej okazji wręczyła jej bukiet czerwonych róż z rąki uzyskania niedawno prestiżowego "**Lauru Srebrnej Cieszyńianki**" za działalność na niwie szerzenia wiedzy o regionie cieszyńskim.

Z kolei zabrał głos wójt **Czesław Wierzbicki** śpieszący na ważne posiedzenie w stolicy Podbeskidzia, który w ciepłych słowach podziękował zebranych gospodyniom za wyteżoną działalność dla dobra gminy, pogratulował im dużych osiągnięć i jednocześnie złożył najlepsze życzenia świąteczne i noworoczne.

Następnie skarbniczka **Krystyna Wykręt** przedstawiła do zatwierdzenia sprawozdanie kasowe KGW za mijający rok 1998. Rozliczenia zarówno "rozchodów" jak i "dochodów" były bardzo precyzyjne, bo przecież wszystkim wiadomo, że nasze gospodynie – skarbniczki rodzinie lubią porządek finansowy w swych własnych domach i oczywiście również w swej organizacji, którą traktują niczym własne gospodarstwo. Marginesowo nadmienię, że dodatnie saldo na koniec roku 1998 wynosi 9.044,45 zł.

W "Planie pracy Zarządu KGW w Jaworzu Dolnym na rok 1999" zawarte są następujące zadania:

1. Planuje się cztery zebrania walne oraz sześć zebrań Zarządu
2. Przyjęcie 4-5 nowych członkiń
3. Zorganizowanie jednodniowej wycieczki
4. Przygotowanie szkoleń i pogadanek na tematy żywieniowe, zdrowotne, upraw nowych odmian warzyw i kwiatów...
5. Odwiedzanie starszych i chorych koleżanek
6. Dalsze prowadzenie "Kroniki KGW"
7. Kontynuowanie działalności dochodowej poprzez m.in. urządzane bale, bufety na imprezach wiejskich...

Na koniec z reporterskiego obowiązku nadmienię, że Zarząd KGW pomyślał – jak zwykle – o poczęstunku, bo przecież trudno sobie bez tego wyobrazić spotkania wiejskich gospodyń. Tak więc tym razem panie raczyły się smakowitymi "wyrzłikami" i pulchnym, pachnącym chlebem popijając herbatą i kawą. Spotkanie oplatkowe przewidziano zorganizować w styczniu 1999.

F. K. Szpok

Plan pracy Komisji RG d/s Współpracy z Zagranicą na 1999 r.

Komisja na spotkaniu w dniu 21 grudnia 1998 r. opracowała w oparciu o przyznane środki budżetowe ramowy plan pracy na 1999 rok, który przedstawia się następująco:

1. Nawiązanie kontaktu z gminami Austrii i Niemiec (wstępne rozmowy zostały rozpoczęte w miejscowości Cassola-Włochy na początku października 1998 r.) Termin 05.02.99 – 10.02.99
2. Dzień Królowej Holandii – wyjazd 80 osób, w tym 2 dzieci nieodpłatnie (nagroda), wytypowanych na drodze konkursu wiedzy o Holandii ze SP 1 i SP 2 – Klundert. Termin 29.04.99 – 03.05.99
3. Międzynarodowe spotkanie między zaprzyjaźnionymi gminami. Jaworze. Termin 14.05.99 – 17.05.99
4. Międzynarodowe spotkanie młodzieży szkół włoskich z młodzieżą szkół jaworzańskich. Miejsce i termin do uzgodnienia.
5. "Jaworzański Wrzesień" – zaproszenie i pobyt przedstawicieli gmin Austrii, Włoch, Niemiec, Holandii oraz zespołów regionalnych lub rozrywkowych. Termin 11.09.99 – 12.09.99
6. Wyjazd młodzieży z Jaworza do zaprzyjaźnionej gminy – najciekawsza oferta jednej z zaprzyjaźnionych gmin. Termin do uzgodnienia.

Przew. Komisji – Jerzy Bisok

Wieczór kołęd

W niedzielę 27 grudnia 1998 roku, wieczorem, w kościele ewangelickim w Jaworzu, odbył się tradycyjny już wieczór kołęd.

Kościół otworzył szeroko swe podwoje zapraszając wszystkich, niezależnie od wieku i przekonań religijnych, do ponownego przeżycia atmosfery Świąt Bożego Narodzenia.

W tym świątecznym kołędowaniu wzięli udział: "Starzy Przyjaciele" pod kierownictwem **Antoniego Kruczka**, Diecezjalna Orkiestra Dęta pod kierownictwem **Adama Pasternego**, Chórek Dziecięcy pod kierownictwem **Eryki Binck-Pytlowany**, Zespół Młodzieżowy pod kierownictwem **Małgorzaty Penkali** oraz Chór Kościelny pod kierownictwem **Ruty Janikowej**. Melodie organowe wydobywała **Anna Widajewicz**.

Przerwy między występami zespołów wypełniały pieśni śpiewane przez licznie zgromadzonych słuchaczy. Wieczór kołęd zorganizowany przez Polskie Towarzystwo Ewangelickie, Oddział w Jaworzu prowadziła **Maria Miarka**. Słowem Bożym i modlitwą służył proboszcz ks. **Władysław Wantulok**.

Roman Rucki

OGŁOSZENIE

Komisja Rolnictwa i Ochrony Środowiska Rady Gminy Jaworze zawiadamia, że w dniu **28 stycznia 1999 r. o godzinie 16.00 w sali posiedzeń nr 15 Urzędu Gminy odbędzie się SPOTKANIE ROLNIKÓW z udziałem przedstawicieli Zarządu Gminy Jaworze oraz przedstawicieli instytucji działających na rzecz rolnictwa.**

Przew. Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska

Wspomnienia z pobytu w Klundert

Podczas wizyty w Klundert w czerwcu 1998 roku zauważyłem, że ma ono jakby odświętny wygląd. I rzeczywiście: ogrody były nadzwyczajnie wypielegnowane, domy utrzymane we wspaniałym stylu i guście. Dowiedziałem się, że było to związane z ogólnoeuropejskim konkursem na "NAJBARDZIEJ ZIELONĄ WIOSKĘ EUROPY", do którego Klundert zostało nominowane. Konkurs ten był organizowany przez organizację ENTENTE FLO-RAL, zajmującą się rozpowszechnianiem i umacnianiem roli przyrody w europejskich miastach i wioskach. W konkursie tym wzięło udział jedenaście państw, z których każde nominowało jedno miasto i jedną wioskę. O rezultacie decydowało międzynarodowe jury, które przybywało z wizytą do wszystkich nominowanych miejscowości. W efekcie **Klundert zajęło drugie miejsce** w swej kategorii. Holenderskie miasto nominowane do tego konkursu, Voorburg, także zajęło drugie miejsce. Złoto zdobyli Belgia, Niemcy i Austria. Najbardziej "zielonym" miastem europejskim 1998 roku zostało Slovenska Nonjice ze Słowenii, natomiast najbardziej "zieloną" wioską Bruchhausen-Olstberg z Niemiec. W związku z tak silną konkurencją delegacja gminy Moerdijk złożona z burmistrza **H. den Duijn** i **J. Crielaard** nie była rozczarowana faktem, iż nie zdobyli pierwszego miejsca.

Klundert będzie używać tego srebrnego medalu do promowania gminy. Klundert jest miejscowością w gminie Moerdijk, szczególnie ukierunkowaną na turystykę.

A jest co zwiedzać i podziwiać – jak np. ten historyczny, pełen romantyki dwór książęcy, którego lustrzane odbicie podkreśla czystość wody w kanale przylegającym do tej pięknej budowli.

Paweł Habbas

DYŻURY RADY JAWORZA

Rada Gminy Jaworze uprzejmie informuje zainteresowanych, że od 2 stycznia 1999 roku w sali obrad Urzędu Gminy są prowadzone dyżury przez:

- * przew. RG **Andrzeja Pilcha** w każdy poniedziałek od godz. 13.00 – 15.00
- * zastępcę przew. RG **Mariana Zygmunta** w każdą środę od godz. 11.00 – 13.00

Rada Gminy

Poświęteczne refleksje

Miałem dla Szanownych Czytelników "Echa" przygotowane do druku "Przedświąteczne refleksje", lecz problematyka wyborcza zdominowała grudniowy numer naszego czasopisma i stąd pozwalałam sobie na skreślenie paru "Poświętecznych refleksji", które być może skłonią nas do głębszego zastanowienia.

WIGILIJNE SMAKI

Jak co roku – jest to już stara, tradycją uświęconą, reguła – od 50 do 80 procent z naszych rodzinnych budżetów przeznaczonych na urządzenie Świąt wydajemy na jadło – najczęściej zbyt kaloryczne. Z grudniowego sondażu CBOS wynika, że aż 97% Polaków uważa za najpopularniejszą potrawę wigilijną smażoną rybę, a więc ulubionego karpia. Przeważająca liczba rodzin przygotowuje także na wigilijną wieczerzę różnorakie rodzaje śledzi i kompot z "pieczek" tj. suszonych owoców (86%), makowiec oraz inne ciasta (83%), pierogi z kapustą i grzybami (80%), kapustę z grzybami i grochem, względnie fasolą (74%), barszcz czerwony (71%), zupę grzybową (63%), jak również ryby w galarecie, faszerowane i w śmietanie (61%).

Pozostałe potrawy – z owych tradycyjnych dwunastu – cieszą się znacznie mniejszym uznaniem i pojawiają się rzadziej na świątecznych stołach. Tak więc w maku z łazankami, względnie kluskami gustuje 38% naszych rodzin, zaś kutię i bigos podaje się zaledwie w 18% domów, a soczewicę i fasolę jedynie w 16%. Trochę więcej niż jedna trzecia rodaków delectuje się winem przy uczcie wigilijnej, ale tylko 13% – feralna trzynastka – sięga po wódkę. W ocenie CBOS łamanie postu i spożywanie alkoholu w wieczór wigilijny jest tym częstsze, im rzadziej badani uczestniczą przez cały rok w praktykach religijnych.

PRZEJEDZONE ŚWIĘTA

Badania wykazują, że hołdujemy bogatemu świątecznemu menu i tradycyjnemu biesiadowaniu w błogim bezruchu, co rzecz jasna sprzyja wielu negatywnym skutkom dla naszych organizmów. Siedzimy, jemy, tyjemy, zwłaszcza, że w innych miesiącach przeznaczamy na żywność – i to także kaloryczną – o wiele mniej wydatków aniżeli w grudniu. W tym czasie kupujemy o około 60% więcej słodczy, kawy i alkoholu, dwa razy więcej wędlin, mięsa i drobiu. Tradycja świątecznego przejadania się tkwi w nas tak głęboko, jest tak mocno uwarunkowana kulturowymi przez pokolenia obyczajami, że czujemy się całkowicie rozgrzeszeni hołdując staremu. Często czujemy się źle, ale uczujemy dalej – lykając tabletki i krople na niestrawność oraz inne dolegliwości cieleśne.

F. K. Szpok

Zdrowie dzieci w naszych rękach

W trosce o zdrowie młodego pokolenia Komisja Zdrowia proponuje udział Gminy Jaworze w PROGRAMIE PROFILAKTYKI I KOREKCJI WAD POSTAWY, który opracował i przedstawił **Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehabilitacyjny w Jaworzu**. Program dotyczy przeprowadzenia kompleksowych badań dzieci w wieku szkolnym zamieszkujących Gminę Jaworze, w kierunku występowania wad postawy, ze szczególnym uwzględnieniem skrzywień kręgosłupa.

Komisja Zdrowia, która w swych założeniach pragnie promować zdrowie jest przekonana o słuszności udziału Gminy w tym programie, mając nadzieję, że istota i mądrość twierdzenia – lepiej zapobiegać niż leczyć, będzie tym argumentem, który przemówi na korzyść dzieci, a tym samym przyszłego pokolenia.

Komisja Zdrowia Rady Gminy Jaworze

Promocja zdrowia

Program profilaktyki i korekcji wad postawy dzieci z Gminy Jaworze

OPIS PROGRAMU

Niniejszy program dotyczy przeprowadzenia kompleksowych specjalistycznych badań dzieci w wieku szkolnym zamieszkujących Gminę Jaworze, w kierunku występowania wad postawy, ze szczególnym uwzględnieniem skrzywień kręgosłupa (skolioz).

Istniejące od ponad 30 lat ogniska gimnastyki korekcyjnej w szkołach nie zapewniają wystarczającej ilości godzin zajęć ćwiczeniowych dla wszystkich dzieci z wadami postawy. Statystyki prowadzone przez Poradnię Medycyny Szkolnej i Poradnię Matki i Dziecka potwierdzają utrzymywanie się wysokiego wskaźnika odchylenia w prawidłowym rozwoju dzieci i młodzieży. W niektórych regionach kraju problem ten dotyczy prawie 70% badanej populacji szkolnej. W szkołach jest za mało ćwiczeń korekcyjnych aby skutecznie przeciwdziałać wadom postawy. Ogniska gimnastyki korekcyjnej nie mogły sprostać narastającym potrzebom w tym zakresie, a w szczególności problemom dzieci z pogłębionymi wadami postawy. Ponadto, organizowana w szkołach gimnastyka korekcyjna obejmuje w szczególności dzieci z klas od I do III. Dla dzieci starszych nie ma wystarczającej liczby godzin, toteż w przypadku istniejącej wcześniej i nowo powstającej w okresie dojrzewania wady postawy pozostawionej bez specjalistycznego leczenia problem ten pogłębia się, powodując w późniejszym czasie przykre, ujemne skutki dla dorosłych już ludzi.

ZALOŻENIA PROGRAMU

- Program ten traktowany jest jako wstępna faza rozeznania występowania oraz zagrożenia wad postawy u dzieci i młodzieży w wieku 4 do 14 lat zamieszkujących gminy Podbeskidzia.
- Wyniki przeprowadzonych badań specjalistycznych dzieci z Gminy Jaworzno posłużą za podstawę opracowania kolejnych programów oraz utworzenia grup ćwiczeniowych prowadzonych przez wysoko kwalifikowaną kadrę rehabilitantów na bazie Oddziału Dziecięcego BZL-R w Jaworznie.
- Wszystkie dzieci z klas I do VIII z Gminy Jaworzno w terminie od 1 lutego do 31 grudnia 1999 będą zbadane przez lekarza specjalistę z zakresu ortopedii z doświadczeniem w diagnozowaniu oraz leczeniu wad postawy, z przeprowadzeniem kwa-

lifkacji do ćwiczeń w ramach ognisk prowadzonych przez kwalifikowaną kadrę w zakresie rehabilitacji w ramach działalności BZLR.

- Dzieci, u których stwierdzono istniejącą wadę postawy (skoliozę) będą miały wykonane zdjęcie Rtg kręgosłupa, które jest niezbędne do prawidłowego określenia wady oraz dalszego monitorowania leczenia.
- W przypadku stwierdzenia większej ilości dzieci z pogłębioną wadą postawy wymagających regularnych ćwiczeń 2 razy w tygodniu pod kontrolą specjalisty z zakresu rehabilitacji oraz zainteresowania rodziców i Władz Gminy, istnieje możliwość stworzenia takich **grup ćwiczeniowych** w oparciu o kadrę specjalistyczną BZLR, salę i sprzęt rehabilitacyjny po wcześniejszym ustaleniu kosztów.

REALIZACJA PROGRAMU

1. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehabilitacyjny - Oddział Dziecięcy w Jaworznie, każda środa m-ca, godz. od 10.00 do 12.00, pokój nr 6 - parter.
2. Badanie specjalistyczne prowadzi lek. med. **Wiesław Dronka** - specjalista chirurgii ortopedyczno-traumatologicznej
3. Pracownia Rtg BZLR - technik Rtg - **Jerzy Piper**.
4. Rozpoczęcie badań - 1 lutego br. - planowane zakończenie - XII 1999 r.

KOSZT PROGRAMU

- Koszt 200-osobowej grupy dzieci - 4.000,00 zł
- Koszt 400-osobowej grupy dzieci - 6.800,00 zł
- Koszt 800-osobowej grupy dzieci - 12.000,00 zł

OPRACOWAŁ:

Lek. med. **Wiesław Dronka**

Specjalista chirurg ortopeda-traumatolog

Straż Pożarna radzi - cd.

ZASADY STOSOWANIA I ROZMIESZCZANIA PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GOŚNICZEGO W BUDYNKACH PRZEZNACZONYCH NA POBYT LUDZI

Podstawowe znaczenie w eliminowaniu zarzewia ognia i ograniczeniu możliwości rozwoju każdego pożaru ma prawidłowe wyposażenie obiektów i sprawne użycie podręcznego sprzętu gaśniczego. Dlatego też każdy dorosły człowiek powinien znać podstawowe rodzaje, zasady stosowania i sposób użycia gaśnic stosowanych w zakładach pracy, w samochodach osobowych, w środkach komunikacji i innych miejscach. Po rozmieszczeniu oraz ustaleniu rodzaju podręcznego sprzętu gaśniczego należy stosować następujące zasady:

1. Co najmniej jedna gaśnica o masie środka gaśniczego 2 kg (lub 2 dm³) powinna przypadać na każde 300 m² powierzchni pomieszczeń w budynkach użyteczności publicznej i zbiorowego zamieszkania, szkół i przedszkoli, za wyjątkiem obiektów zamkniętej służby zdrowia i innych obiektów przeznaczonych dla ludzi niepełnosprawnych, gdzie powierzchnia ta wynosi odpowiednio 150 m².
2. Gaśnice powinny być umieszczane w miejscach łatwo dostępnych, widocznych i oznakowanych, przy wejściach i klatkach schodowych, przy przejściach i korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń.
3. Do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m, a odległość dojścia do sprzętu z dowolnego miejsca w obiekcie nie powinna być większa niż 30 m.
4. Sprzęt należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła.
5. Gaśnice powinny być poddawane okresowym (nie rzadziej niż raz w roku) czynnościom konserwacyjnym. Przeglądy lub ewentualne remonty i naprawy gaśnic należy zlecać wykwalifikowanemu pracownikom (konserwatorom sprzętu ppoż lub specjalistycznym firmom).
6. Do gaszenia pożarów grupy I (w których występuje zjawisko spalania żarowego np. drewna, papieru, tkanin) stosuje się gaśnice pływowe, pianowe lub proszkowe (ABC).
7. Do gaszenia pożarów grupy B (cieczy palnych i substancji stałych, topiących się np. benzyn, alkoholi, olejów, tłuszczów, lakierów) stosuje się zamiennie gaśnice pływowe, pianowe lub proszkowe (ABC, BC)

Gminny Ośrodek Kultury i Rekreacji w Jaworznie zaprasza na

VII BIEG NARCIARSKI JAWORZA

który odbędzie się w dniu 30 stycznia 1999 r. na polach przy ul. Zdrojowej (naprzeciwko budynku Urzędu Gminy).

W biegu mogą wziąć udział zawodnicy zrzeszeni w klubach, towarzystwach, zarówno krajowych jak i z zagranicy. Przewidziano kilka kategorii wiekowych, tak wśród młodzieży, jak i dorosłych.

W programie m.in.:

- * "Bieg Romantyczny" - zawodnicy startują parami przy pochodniach
- * sprint narciarski oraz ciekawe atrakcje na śniegu, na które serdecznie zapraszamy.

Jan Kliś

PROGRAM - 30.01.1999:

- 9.00 - 10.30 - zapisy do biegu
- 11.00 - start wg grup wiekowych
- 12.00 - start do Biegu Głównego
- 14.00 - zakończenie
- 16.00 - zapisy do "Biegu Romantycznego", sprintu
- 17.00 - sprint
- 17.30 - "Bieg Romantyczny"
- 18.30 - rozdanie nagród

Bliższe informacje - GOKiR w Jaworznie

tel. 033 81-72-535, 81-72-195

Uwaga: W przypadku braku śniegu - bieg odbędzie się na trasie zastępczej. Informacje na plakatach.

GOKiR

8. Do gaszenia pożarów grupy C (gazów palnych np. propanu, acetyleny, gazu ziemnego) stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe lub śniegowe.

9. Do gaszenia pożarów grupy D (metali lekkich np. magnezu, sodu, potasu, litu) stosuje się gaśnice proszkowe do tego celu przeznaczone.

10. Stosowanie gaśnic w mieszkaniach i budynkach mieszkalnych, choć nie jest wymagane przepisami, jest wskazane. W przypadku zarzewia ognia w mieszkaniu umiejętne użycie gaśnicy (np. proszkowej) może zapobiec rozwojowi pożaru i jego skutkom.

* Józef Ondrusz *

Tak świat płaci

Napracował się stary góral w lesie co niemiara, toteż pod wieczór wracał do domu utrudzony i głodny. Koło skał za potokiem przystanął na chwilę, bo posłyszał jakiś niewyraźny, przyduszony głos:

– Pomóż mi, dobry człowieku, pomóż, a ja ci za to zapłacę!

Patrzy góral dookoła, słucha uważnie, aż wreszcie zobaczył ogromną żmiję, przywaloną odłupanym od skały głazem, podobnym do grubej skrzyżali.

– Pomóż mi, dobry człowieku, pomóż! – syczy gad i próbuje wydostać się z pułapki. Na nic jednak zdało się rozpaczliwe szamotanie żmii. Głaz jak gdyby wrósł w ziemię i ani drgnie.

Poszedł więc góral do lasu, cieślicą zrabował spory buczek, jeden jego koniec podsunął pod skrzyżal, drugi wsparł na ramieniu i z wielkim wysiłkiem prze w górę. Po chwili płyta stanęła sztorcem, a uwolniona z pułapki żmija smyrgnęła do swego wybawcy i rzekła:

– Za to, żeś mnie uwolnił od śmierci, odplacę jak świat płaci: złym za dobre! Teraz cię ukaszę i musisz umrzeć!

– Poczekaj, żmijo! – zawołał przerażony góral. – Przynieś mi za pomoc zapłacić, a teraz chcesz mi odebrać życie.

– Tak już bywa na świecie, że złym za dobre płacą! – odparł gad.

– To nieprawda, żmijo, co mówisz! I musiałabyś być ogromną okrutnicą, gdybyś mnie uśmierciła.

– Wiem, że racja jest po mojej stronie, ale żebyś nie powiedział, że kłamie, to poszukamy trzech sędziów. Oni nas rozsądzą.

– Dobrze! – zgodził się góral. – Poszukajmy trzech sędziów, oni na pewno będą sprawiedliwi.

W chwilę później góral i żmija spotkali w lesie gajowego. Przywiązał on do drzewa swojego starego psa i nabijał flintę, żeby go zastrzelić.

– ten oto pies niech będzie twym pierwszym sędzią – rzekła żmija.

I góral opowiedział psu swoją przygodę z gadem.

Pies odparł na to:

– Przez całe życie wiernie służyłem panu. Teraz, kiedy jestem już stary i ślepy, to chce mnie uśmiercić, bym darmo nie jadł chleba. Złym za dobre świat płaci. Racja, żmijo, jest po twojej stronie!

– Taka jest, człowieku, sprawiedliwość ludzkiego świata! – zachichotała żmija. – A teraz chodź, pójdziemy poszukać drugiego sędziego.

W głębi lasu spotkali gospodarza i jego starego konia.

– Ten oto koń niech będzie twym drugim sędzią – rzekła znów żmija.

I góral opowiedział koniowi swoją przygodę z gadem.

Koń odparł na to:

– Przez całe życie wiernie służyłem panu. Teraz, kiedy jestem już stary i słaby, to chce mnie zabić, bym darmo nie jadł siana. Złym za dobre świat płaci. Racja, żmijo, jest po twojej stronie!

– Taka jest, człowieku, sprawiedliwość ludzkiego świata! – zachichotała żmija. – A teraz chodź, pójdziemy poszukać trzeciego sędziego.

Kiedy wyszli z lasu, na miedzy spotkali lisa. Wracał do nory z upolowanym bażantem.

– Ten oto lis niech będzie twym trzecim sędzią – rzekła znów żmija.

Spojrzał lis na przerażonego górala, mrugnął nań porozumiewawczo i rzekł:

– Trudno mi was rozsądzić, kiedy nie wiem dokładnie, jak i gdzie to było. Musicie mnie tam zaprowadzić.

Góral, żmija i lis poszli ku skałom za potokiem.

– Teraz, żmijo, pokaż, gdzie i jak leżałaś – rzekł lis.

Żmija zwinęła się w kłębek tuż przy stojącej na sztorc skrzyżali. Lis mrugnął na górala i nieznacznym ruchem głowy podpowiedział mu, co powinien uczynić.

Góral zrozumiał radę chytrego lisa i pchnął znienacka stojącą skrzyżal.

Nie zdążyła żmija uskoczyć i na nowo znalazła się w pułapce. Ocalony od śmierci góral podziękował najpierw lisowi za ratunek, a potem rzekł:

– Przyjdź, lisu, dziś w nocy do mojego kurnika i wybierz sobie

tam coś smacznego do zjedzenia!

I rozeszli się.

W chałupie opowiedział góral żonie, co przeżył w lesie. Kiedy rzekł, że zaprosił lisa do kurnika, ta wybuchła:

– Czyż zgłupiał, chłopie? Ani waż się wpuścić lisa do kurnika! Masz flintę, a lisie futro przyda ci się na baranicę!

W nocy było widno jak w dzień. Lis skradał się do otwartego na oścież kurnika.

Nagle huknął strzał. Liś, trafiony śmiertelnie, spojrzal gasnącym wzrokiem na zbliżającego się górala i szepnął:

– Tak... świat... płaci...

Józef Ondrusz – wieloletni nauczyciel polskich szkół w Czechosłowacji, redaktor Czasopism dla polskich dzieci – był zarazem znany zbieraczem i popularyzatorem folkloru, śląskim Kolbergiem. Dzięki jego niestrudzonej działalności zbierackiej młode współczesne pokolenie może się dowiedzieć, co opowiadali sobie niegdyś nasi pradziadkowie, czym się interesowali, czym żyli i co z tego wszystkiego uważali za godne dalszego przekazu.

Te i inne wiadomości o dawnej kulturze ludowej zawarł J. Ondrusz w kilku swoich książkach, takich jak: *Przystawia i powiedzenia ludowe ze Śląska Cieszyńskiego, Śląskie Opowieści Ludowe, Godki śląskie* oraz w *Cudownym chlebie*., ostatniej jego książce, która tak jak poprzednie jest zbiorem folklorystycznym, co znaczy, iż zamieszczone tu opowiadania są bardzo stare i były kiedyś przekazywane wyłącznie ustnie. Każdy gawędziarz, bajarz znalazł w niej opowieści, ale gdy mu ją przyszedło opowiadać, zmieniał ją w zależności od tego, czy opowiadał ją dzieciom czy dorosłym, kobietom czy mężczyznom, na weselu czy na pogrzebie, w karczmie czy w izbie. Wszyscy, którzy go słuchali, zapamiętali inaczej treść opowieści, gdyż każdy przeżywa głównie te jej fragmenty, które odpowiadają jego nastrojowi, psychice i potrzebie.

Jalu Kurek - z książki "Proza nagła"

Z pamiętnika tramwajarza

Czy wiecie, co to jest szczyt? Kiedy tramwaj oblepiony tłumem rusza, ja mam na koncie ćwierć tysiąca ludzi zbitych jak śledzie w beczce, a każdy z nich nosi w sobie własny życiorys. Trzymam w ręce te najróżniejsze biografie w tłoku, w smrodzie, w ścisku, w zaduchu. Jedni mają bilety normalne, inni ulgowe, jedni karty miesięczne, drudzy legitymacje darmowe, inni wreszcie jadą po prostu na gapę.

Tramwaj, który prowadzi, jest wyrazem ostrożnej mądrości, może lepiej powiedzieć: mądrej ostrożności. Trasa co dzień ta sama, ale tłok każdego dnia inny. Wędrują wraz ze mną całe odrębne światy, obcy sobie ludzie, ja ich sprowadzam do wspólnego mianownika. Drzwi otwierają się i zamykają na mój sygnał, wchodzą nimi i wychodzą nieśmiertelni pasażerowie. Wczoraj rano powiedziała mi w remizie sprzątaczką:

– Obrzydzenie mnie bierze, kiedy muszę sprzątać gównem ludzkie. Jakaś świnią wporządziła się dokumentnie w przyczepie tramwaju numer osiem. Ktoś musiał to zrobić w czasie nocnego kursu, kiedy tramwaje jeżdżą puste. Strach pomyśleć, do jakiego stopnia człowiek może się zgnoić.

Odpowiedziałam jej:

– Tak jest, ale moim tramwajem jeżdżą także poeci, zakochani i święci. Takie jest życie, pani Śliwkowa.

Tramwaj to życie. Także i odwrotnie: życie to tramwaj. Jak gdybyśmy przez cały czas jechali po wyznaczonym torze losu; z przystankami. Błogosławiony tramwaj, który nie wyskoczy z szyn, bo i to się zdarza; na ulicy i w życiu.

Dojechałem do końcowej stacji. Wysiadła tylko jedna osoba; ostatnia pasażerka, wszyscy inni odpadli po drodze. Takie jest życie. Może ktoś nie wsiąść do mojego tramwaju, ale każdy, kto wsiadł, musi zeń wsiąść.

Kiedy zasypiam zmęczony w łóżku mam w oczach ciżbę przewalającą się przez oba wozy pasażerów, wsiadających i wysiadających. Ludzie, ludzie, dokąd jedziecie?

Powiedzieli...

**Najtrudniejszy jest koniec miesiąca,
zwłaszcza trzydzieści ostatnich dni**

Alfons Allais

Mydlnica

WRÓĆMY DO ZIOŁ

Szanta zwyczaj

CHOROBY KOBIECE - cd.

Alergia związana z menstruacją

U niektórych kobiet występują podczas normalnej menstruacji objawy alergiczne w postaci pokrzywek, podrażnień skóry, dychawicy oskrzelowej i migreny. W tych przypadkach często przynosi dobre wyniki kuracja ziołowa.

- I. 1. Korzeń kozłka lekarskiego
2. Korzeń arcydzięgla
3. Korzeń lukrecji
4. Kwiat lawendy
5. Kwiat jasnoty
6. Ziele przewrotnika
7. Ziele drapacza lekarskiego
8. Ziele krwawnika
9. Ziele dziurawca

po 50 g

Pić dwa razy dziennie po szklance przed posiłkiem.

- II. 1. Liść szalwii
2. Liść brzozy
3. Liść orzecha włoskiego
4. Ziele poziewnika białego
5. Ziele marzanki wonnej
6. Ziele przetacznika leśnego
7. Ziele tysiącznika
8. Ziele szanty zwyczajnej
9. Koszyczki rumianku

po 50 g

Pić jak wyżej.

stosunek bolesny

Przypadłość ta powstaje najczęściej na podłożu psychicznym i kobieta mimo zdrowych organów rodnych odczuwa ból. Urazy te dają się leczyć przez perswazję ze strony kogoś, kogo darzymy pełnym zaufaniem, albo własną autosugestią. W ostateczności można posłużyć się hipnozą. Pomocniczym środkiem są zioła.

1. Kwiat nagietka
2. Kwiat lawendy
3. Liść szalwii
4. Liść melisy
5. Liść orzecha włoskiego
6. Ziele krwawnika
7. Ziele dziurawca
8. Korzeń łopianu
9. Korzeń kozłka lekarskiego

po 50 g

Pić szklankę przed obiadem i szklankę przed kolacją. Stosować równocześnie irygacje:

1. Liść szalwii
2. Ziele macierzanki
3. Kora dębu
4. Koszyczki rumianku
5. Liść melisy

po 50 g

Wszystkie zioła zmieszać razem. Brać 3 łyżki mieszanki, zalać litrem wody. Gotować 10 minut (wrzenia), odstawić pod przykryciem na 30 minut, przecedzić. Odwarem robić irygacje, co drugi dzień przez okres trzech tygodni.

Zapalenie pochwy

Tego rodzaju zapalenia prawie nigdy nie ograniczają się do samej pochwy lecz obejmują część pochwową macicy i warg sromowych. Przejawiają się ostrymi, piekącymi upławami i świądem. Schorzenie to zwalcza się stosowaniem irygacji oraz zakładaniem do pochwy tamponów.

1. Liść rumianku
2. Liść pokrzywy
3. Liść szalwii
4. Ziele rdestu ptasiego
5. Kora dębu

po 50 g

Brać 4 łyżki mieszanki na litr wody. Do odwaru przygotowane-

go każdorazowo dolewać łyżeczkę soku z surowego czosnku. Irygację stosować w pierwszym tygodniu codziennie, w drugim i trzecim co drugi dzień, w czwartym zaś i piątym tygodniu co trzeci dzień. W sumie przez pięć tygodni. Można też z tego samego odwaru robić kompresy na narząd rodny.

Z herbarium ojca Andrzeja Klimuszki
wybrał Marian Zygmunt

Okiem satyryka...

- Mam, to jest Zosia.
Przyjrzyj się jej uważnie.
Ona uczy się jeszcze gorzej niż ja...

Lusia Machalica

WYWÓZ ŚCIEKÓW

Franciszek Strzelec
Jaworze Dolne, ul. Bielska 352
informuje, że usługi można zgłaszać
pod nr tel. 8 172 852 lub 0602 674 373

SZANOWNI CZYTELNICY !

W celu przynajmniej częściowego zmniejszenia deficytu związanego z wydawaniem gazety lokalnej "Echo", zmuszeni jesteśmy podnieść cenę o 0,10 zł. Nowa cena **0,80 zł** obejmuje już styczniowy numer.

Redakcja

TWÓJ DOM - KOLEBKĄ CIEPŁA

Doradztwo i wykonawstwo ociepleń:

- * zewnętrzne
- * wewnętrzne
- * siding
- * tynki mineralne i akrylowe

**SZYBKO
SOLIDNIE**

JAWORZE, tel. (0-33) 81-72-643

Redaguje Kolegium w składzie: Marian Zygmunt - przew.
Jadwiga Roik, Roman Rucki, Franciszek Karol Szpok
Izabela Kozłowska - skład
Małgorzata Barut - kolportaż
Fot. - Jadwiga Roik

Adres redakcji: Urząd Gminy w Jaworzcu, ul. Zdrojowa 82
43-384 Jaworze Dolne, tel. 81-72-195 lub 81-72-813
fax 81-72-871, telex 35-405

Druk: "TIMES", ul. Krakusa 17, tel. 81-84-548 B-B

Redakcja nie zwraca nadsyłanych tekstów
oraz zastrzega sobie prawo skracania i opracowania redakcyjnego.